

Befolkningsprognos för Borlänge kommun 2017-2027

Fördjupningsbilaga till strategisk plan 2017-2020

Beslutad av kommunstyrelsen 2017-05-30 § 99

Metadata om dokumentet

Dokumentnamn Befolkningsprognos 2017-2027		Dokumenttyp Fördjupningsbilaga till strategisk plan	Omfattar Kommunen
Dokumentägare Kommundirektören	Dokumentansvarig Sektorschef Samhällsbyggnadssektorn	Publicering Författningssamling, Insidan	
Författningsstöd			
Beslutad 2017-05-30	Bör revideras senast 2018	Beslutsinstans Kommunstyrelsen	Diarienummer 2017/1427

Innehåll

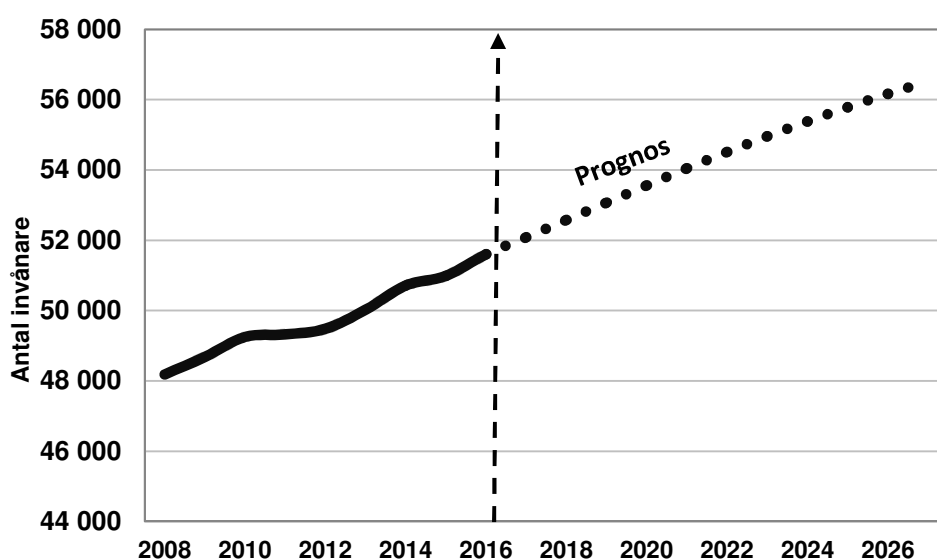
1	Borlängeborna fortsätter att öka	4
1.1	Befolkningsprognos och kommunal planering	5
2	Prognosmodell	5
2.1	Åldersstrukturer	6
2.2	Prognosgrupp.....	6
2.3	Antaganden	7
2.3.1	Fruktsamhet	7
2.3.2	Dödlighet	9
2.3.3	Flyttningar.....	9
2.3.4	Utflyttning	11
2.3.5	Inflyttning	11
2.3.6	Utveckling i Dalarna och Riket	20
2.3.7	Osäkerhet i prognosen	21
3	Prognos 2016-2027	23
3.1	Framtida befolkningen i Borlänge kommun 2016-2026	23
3.2	Prognos 2016-2021	24
3.3	Prognos 2021-2026.....	25
3.4	Demografisk utveckling	26
3.4.1	Nyfödda och barn i förskoleålder	26
3.4.2	Grundskolebarn.....	27
3.4.3	Gymnasieungdomar	29
3.4.4	De yrkesverksamma	29
3.4.5	De äldre.....	30
3.4.6	Försörjningskvoten	31
4	Befolkningen och de kommunala intäkterna	33
4.1	Marginaleffekter	33
4.1.1	Befolkningen och de kommunala intäkterna	33

1 Borlängeborna fortsätter att öka

Folkmängden i Borlänge kommun fortsätter att växa och det bor idag 51 604 invånare i kommunen. De senaste fem åren ökade befolkningen med 2 281 personer. Senast folkmängden ökade lika snabbt som den gör i dagsläget var under sent 60- tal och tidigt 70-tal.

2016 ökade Borlänge kommuns folkmängd med 616 personer. Denna ökning var större jämfört med år 2015 då befolkningen ökade med 273 personer. Befolkningen i Borlänge förväntas att fortsätta växa under de kommande åren. År 2027 förväntas invånarantalet i kommunen att vara 56 521 personer.

Folkmängd i Borlänge kommun 2008-2027

Den historiska befolkningsutvecklingen i kommunen uppvisar tendenser över tid och ger viktig kunskap för att kunna förutsäga den framtida utvecklingen. Idag ser vi exempelvis effekter av de stora barnakullarna som föddes på 40- och 90-talet. 40talisterna har idag uppnått en pensionsålder, medan 90talisterna nu befinner sig i en barnafödande ålder.

Ålderssammansättningen är betydelsefull av flera anledningar och är en viktig faktor för kommunens resursfördelning. Befolkningsprognosen fungerar här som ett stöd för de olika kommunala verksamheterna.

Större stad

Kommuner med minst 50 000 invånare, varav minst 40 000 invånare i den största tätorten.

Källa: SKL

1.1 Befolkningsprognos och kommunal planering

De finansiella förutsättningarna för kommunen påverkas i hög grad av hur invånarantalet och ålderssammansättningen förändras. Befolkningsprognosen är således av en central betydelse i planeringsarbetet. Vid fördelningen av kommunens ekonomiska resurser till de olika verksamheterna och vid uppföljningen av dessa används befolkningsprognosen som utgångspunkt.

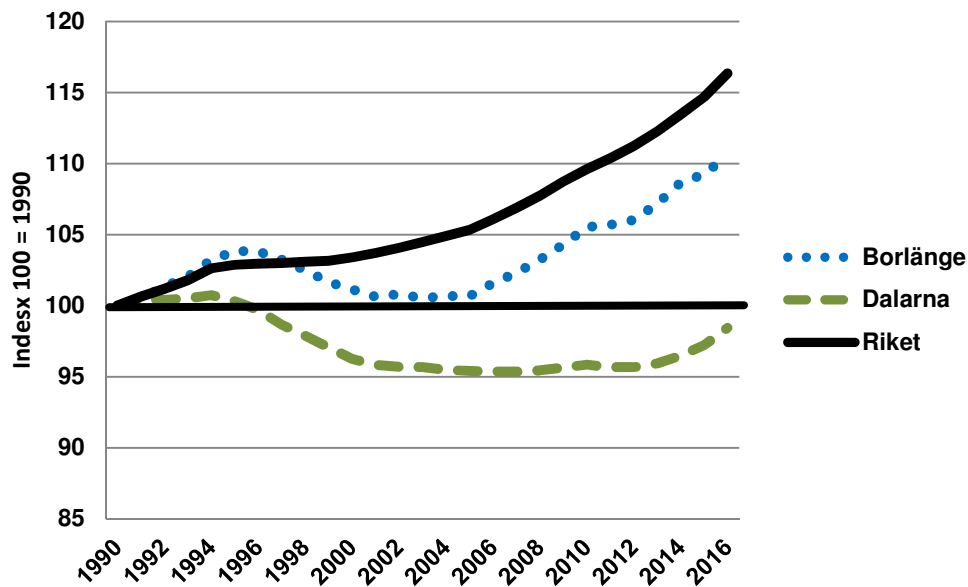
Befolkningsutvecklingen har en stor påverkan på Borlänges näringsliv när det gäller uthyrning av lokaler och lägenheter, handel och service samt inte minst för kommunens skatteintäkter.

Den statliga utjämningen av inkomst- och kostnadsskillnader mellan kommunerna bygger på befolkningsuppgifter. Eftersom Borlänges kommuninvånares skattekraft är lägre än den genomsnittliga i riket, får kommunen ett tillskott per invånare i inkomstutjämningen. I kostnadsutjämningen relateras bidrag eller avdrag för strukturella kostnadsskillnader i vissa fall till antalet invånare i olika åldersgrupper och i andra fall generellt till hela befolkningen i kommunen.

2 Prognosmodell

Prognosen beställs från Statistiska Centralbyrån (SCB) en gång per år. Baserat på de senaste årens fruktsamhet, utflyttning, inrikes inflyttning, immigration och dödlighet i kommunen, görs en prognos över den framtida befolkningsutvecklingen. Vid behov görs även egna justeringar utifrån lokalkännedom.

Befolkningsutveckling 1990-2016

2.1 Åldersstrukturer

De åldersindelningar som finns med i prognosen används enligt de strukturella mönster som finns i samhället i dag. I detta mönster ingår förskola och pedagogisk omsorg, grundskola, gymnasieskola, yrkesverksamhet samt verksamheter för äldre personer som befinner sig i övre pensionsålder. Åldersindelningarna som finns med i prognosen är sådana som efterfrågas av de olika kommunala verksamheterna.

2.2 Prognosgrupp

För att få en så tillförlitlig prognos som möjligt sammankallas en arbetsgrupp med representanter från de olika sektorerna inom kommunen. Dessa representanter stämmer av de nya förutsättningarna för prognosen. De som deltar i gruppen är ekonomikontoret som tillhör verksamhetsstöd, bildningssektorn, sociala sektorn, kommunfastigheter, mottagningsenheten, samt plan- och markkontoret på samhällsbyggnadssektorn.

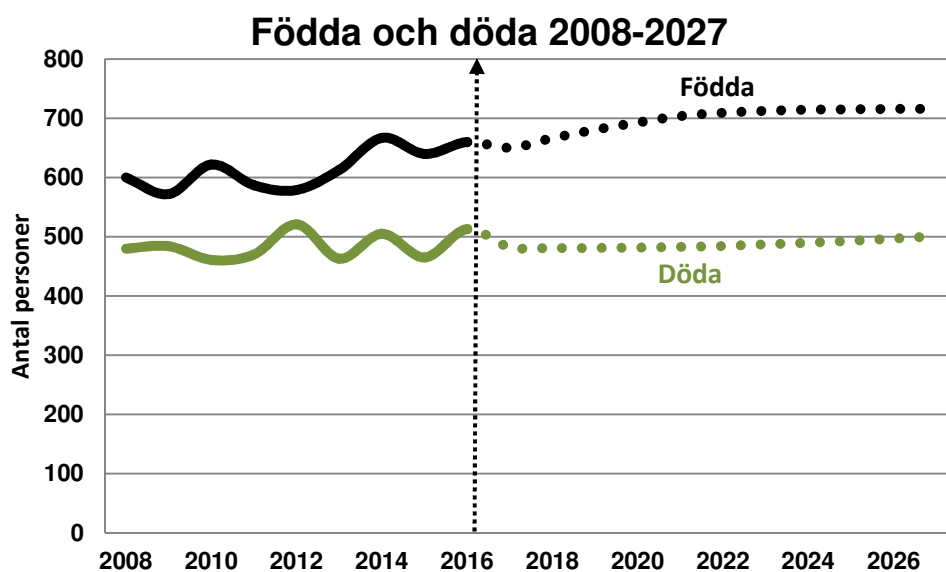
2.3 Antaganden

Folkmängden i en kommun förändras utifrån hur många som föds och avlider samt flyttar in och ut från kommunen. Borlänge kommun följer i stora drag rikets utveckling, med lokala variationer över tid för ålder och kön. Fruktsamheten och immigrationen har varit hög i Borlänge under de senaste åren. De antaganden som finns i prognosen är främst baserade på de senaste årens utfall i kommunen gällande immigration, inrikes inflyttning och fruktsamhet. Med i diskussionen finns även andra påverkande faktorer som det ekonomiska konjunkturläget, familj- och flyktingpolitik, befintlig planberedskap i kommunen samt situationen på kommunens arbets- och bostadsmarknad. Nedan förklaras varje antagande för befolkningsprognosen utförligt.

2.3.1 Fruktsamhet

Förväntningarna på antalet födda barn är baserad på antalet personer i barnafödande ålder utifrån den befintliga åldersstrukturen i Borlänge. Åren runt 1990 föddes det många barn och de befinner sig under prognosperioden i en familjebildande ålder. Detta faktum kombinerat med en fortsatt stor inflyttning gör att barnafödandet förväntas att vara högt under de kommande åren.

De senaste tio åren har antalet födda barn ökat i Borlänge, och antalet närmar sig nu nivåerna i början av 1990-talet. Under prognosperioden förväntas en fortsatt ökning av barnafödandet.

Summerad fruktsamhet

Den summerade fruktsamheten är en uppskattning av den aktuella fruktsamheten, det vill säga det genomsnittliga antal barn en kvinna beräknas att föda under sin livstid. Trenden i både Borlänge och Riket är att fruktsamheten ökat sedan 2000. Kommunen har under vissa år legat över reproduktionsnivån, som är den nivå då befolkningen reproducerar sig själv, minst 2,1 barn per kvinna.

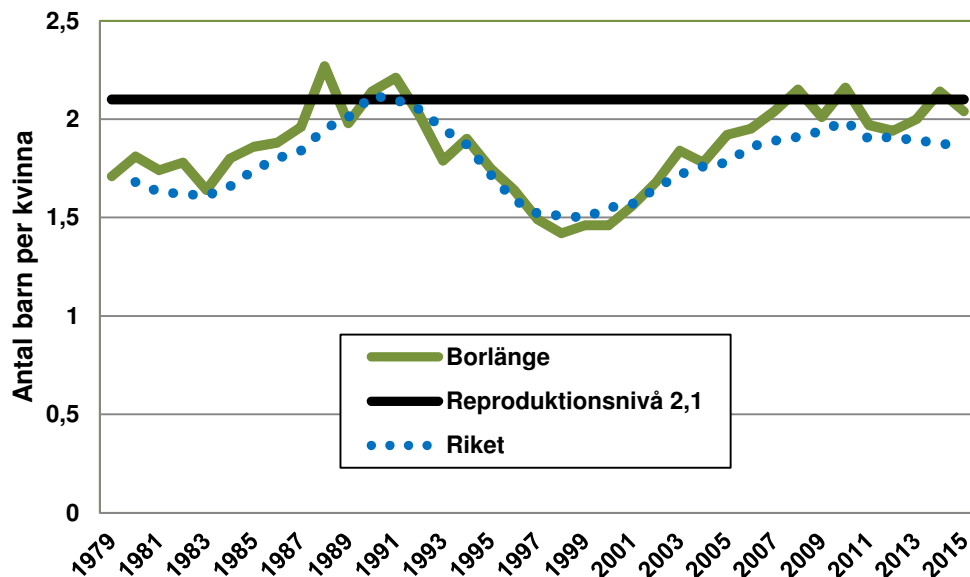
Diagrammet nedan visar på att trenden i Borlänge kommun för den summerade fruktsamheten följer utvecklingen i riket. Kommunen urskiljer sig genom att ha en högre fruktsamhetsnivå under större delen av 2000-talet än riksgenomsnittet.

Den summerade fruktsamheten

En uppskattning om antalet barn dagens kvinnor i genomsnitt beräknas föda under hela sitt liv.

Källa: SCB

Summerad fruktsamhet 1979-2015

Följande antaganden för fruktsamheten i Borlänge gäller:

- Fruktsamheten antas följa trenden enligt SCB:s riksprognos med en justering på 8 procent högre än i riket. Justeringen är grundad på den genomsnittliga utvecklingen för perioden 2011-2016.

2.3.2 Dödlighet

I dag lever vi allt längre och förutsättningarna i det svenska välfärdssamhället har förbättrats. Dödligheten och dödsorsakerna speglar i allmänhet ett samhälles välbefinnande. Medellivslängden har ökat i Sverige från att på 70-talet varit 72 år för män och 77 år för kvinnor, till att idag vara 80 år för män och 84 år för kvinnor. De främsta orsakerna till den ökande medellivslängden i Sverige är förbättrade levnadsförhållanden. Ändrade tobaksvanor och lägre blodfetter har minskat dödligheten i hjärt- och kärlsjukdomar. Samtidigt har den medicinska utvecklingen utvecklats vad det gäller läkemedel och behandlingsmetoder. År 2060 uppskattar SCB att medellivslängden kommer att vara 89 år för kvinnor och 87 år för män, det vill säga en ökning med fem år för kvinnor och med drygt sju år för män.

Eftersom de stora barnkullarna på 40-talet blir äldre kommer även dödstalen att stiga något mot slutet av prognosperioden. Se diagram sidan 7.

Följande antaganden för dödlighet i Borlänge gäller:

- Dödligheten förväntas att följa den antagna utvecklingen i riket enligt SCB:s riksprgnos. Justering efter kön och ålder baserad på observerad dödlighet för Borlänge kommun under åren 2007–2016, enligt nedan:
 - dödlighetsrisken för personer i åldern 20-64 år antas för män vara lika hög som i riket och för kvinnor 13 procent högre än i riket
 - dödlighetsrisken för personer i åldern 65-90 år antas för män vara 3 procent högre än i riket och för kvinnor 6 procent högre än i riket.
 - Ingen regional justering har gjorts för personer under 20 år eller över 90 år.

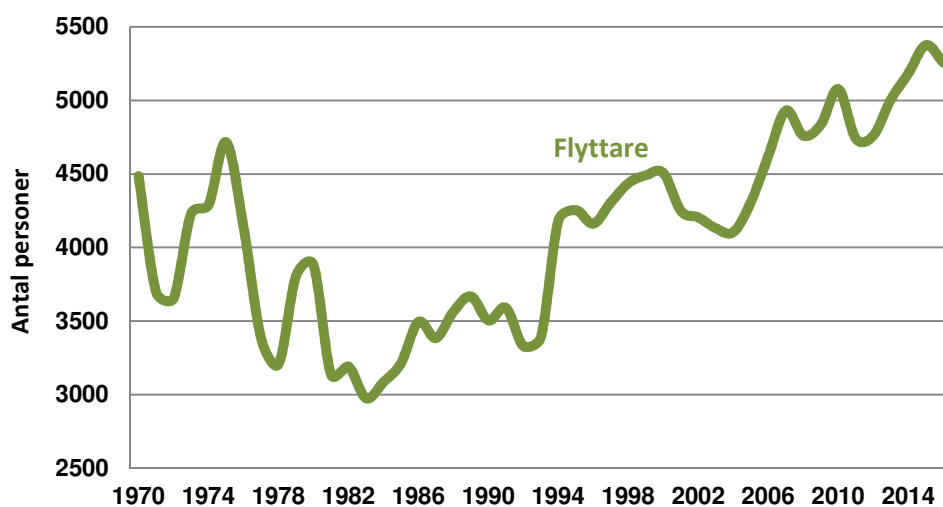
Det finns ett samband mellan medellivslängd och utbildningsnivå. Lågutbildade personer har generellt sett en högre dödsrisk än högutbildade personer. Anledningen är att personer med låg utbildningsnivå generellt sett har fysiskt mer krävande arbeten, samt att lågutbildade generellt sett har ett större riskbeteende kopplat till levnadsvanor. Befolkningen i Borlänge har generellt sett en lägre utbildningsnivå än i riket. Detta är troligtvis förklaringen till att dödsrisken i kommunen är något högre än i riket.

2.3.3 Flyttningar

Antalet flyttningar till och från kommunen ökar och de senaste åren har över 5000 personer flyttat antingen till eller från Borlänge per år. Med undantag för år 2011 har kommunen haft fler inflyttare än utflyttare varje år sedan 2006. Borlänge kommun är tillsammans med Falu kommun de kommunerna i Dalarna som har högst antal in- och utflyttare. Detta kan förklaras med att kommunerna med god marginal är de två största i länet.

Diagrammet nedan visar på att det finns variationer i flyttningarna över tiden. Sedan 2000 har antalet flyttningar ökat.

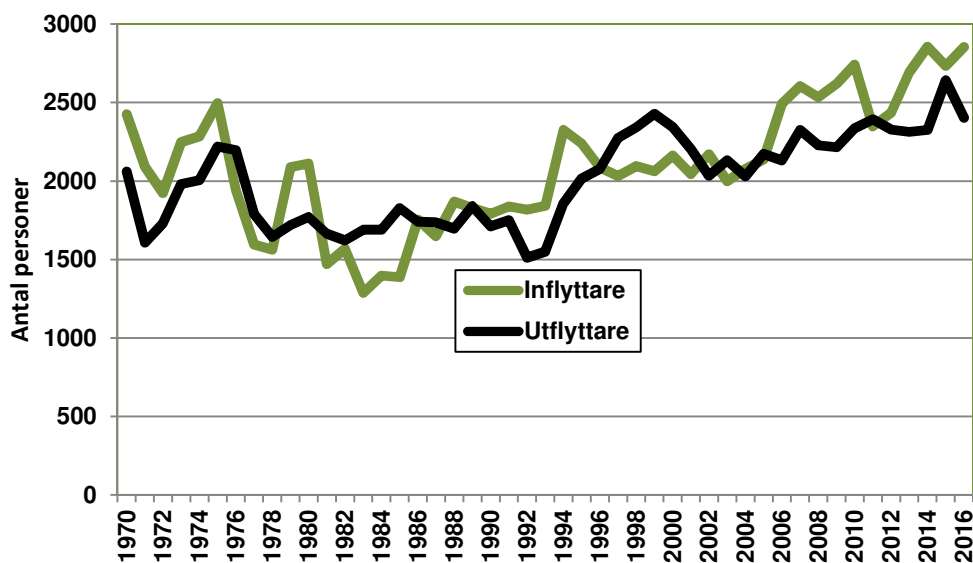
Flyttningar till och från Borlänge 1970-2016

Flyttningsöverskott

Mellan år 2011-2016 flyttade i genomsnitt 252 fler personer per år in till kommunen än ut ifrån den. År 2011 var det enda året under perioden som fler personer flyttade ut i större omfattning än in till kommunen. År 2016 hade kommunen ett positivt flyttningsnetto på 452 personer, varav 2 854 inflyttare och 2 402 utflyttare.

Inflyttare och utflyttare 1970-2016

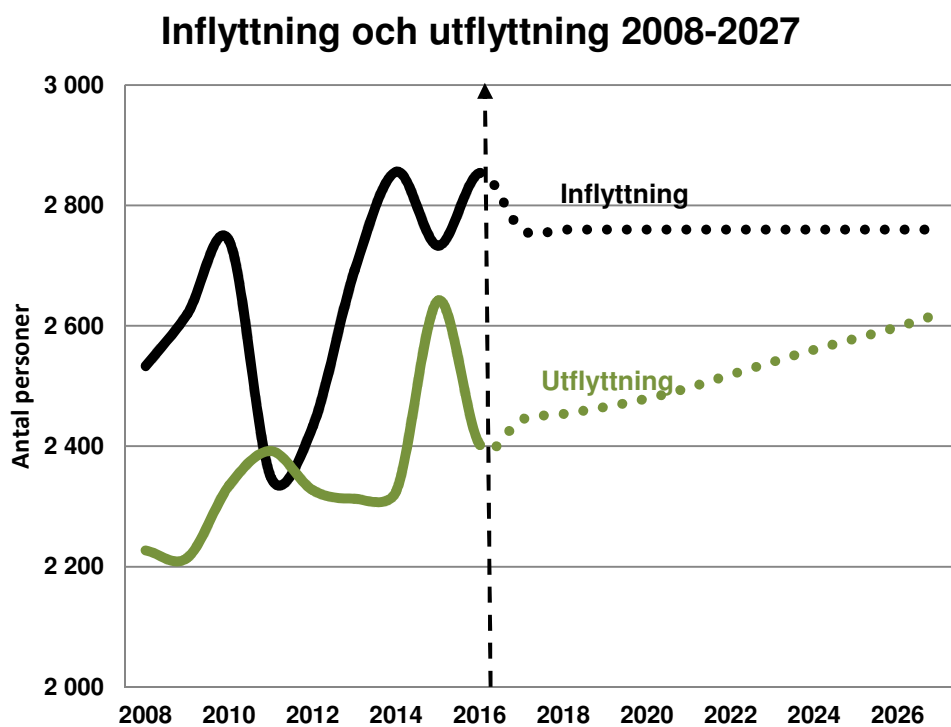

2.3.4 Utflyttning

Majoriteten av utflyttningen från Borlänge kommun sker till län i Sverige utanför Dalarnas län. I genomsnitt flyttade 1 213 personer från kommunen till andra län i landet årligen mellan åren 2011-2016. Något färre, 978 personer i snitt per år till andra kommuner i Dalarnas län. 209 personer emigrerade i genomsnitt per år från Borlänge till utlandet.

År 2016 var utflyttningen från kommunen stor, men minskade jämfört med 2015. Totalt flyttade 2 402 personer ut från kommunen. Inflyttningen var större än utflyttningen, vilket skapade ett positivt flyttnetto. En av orsakerna till att antalet flyttningar ökar är att det sker en stor omflyttning inom landet av de som nyligen immigrerat till Sverige.

- De antaganden som ligger till grund för den förväntade utflyttningen från Borlänge kommun baseras på kommunens utflyttning inrikes, samt emigration till andra länder under perioden 2011–2016.

2.3.5 Inflyttning

Den bidragande orsaken till att folkmängden har ökat i så stor omfattning i Borlänge kommun de senaste åren är att inflyttningen till kommunen har varit större än

utflyttningen. Sedan 2011 har i snitt 1 036 personer per år flyttat till Borlänge från andra kommuner i Dalarna. Under samma period har 1 082 årligen i snitt flyttat in till kommunen från övriga Sverige. I genomsnitt har 534 immigranter från andra länder flyttat till kommunen varje år under perioden 2011-2016.

Mellan åren 1970 och 2016 var den totala inflyttningen i kommunen som högst år 2014 då 2 856 personer valde att flytta in till kommunen och som lägst år 1983 då 1 287 personer flyttade till Borlänge. År 2016 var antalet inflyttare totalt 2854, nästan lika många som under 2014.

Inflyttningen till kommunen har varit stor de senaste åren och den är av olika karaktär beroende på varifrån den sker. Därför är inflyttningen indelad i två olika kategorier, inrikes inflyttning och immigration. Immigrationen är i sin tur indelad i tre stycken olika kategorier. Dessa tre är nyanlända flyktingar, anhöriginvandrare samt övriga inflyttade från andra länder. För att kunna göra en godtycklig bedömning av statistiken är denna form av indelning nödvändig.

Inrikes inflyttning

I genomsnitt flyttade 2152 personer från övriga Sverige till Borlänge år 2011-2016, medan 2 222 personer årligen i snitt flyttade från Borlänge till övriga landet. Den genomgående trenden sedan 2000 är att både inflyttningen och utflyttningen inrikes har ökat. Följande antaganden för inrikes inflyttning i Borlänge gäller:

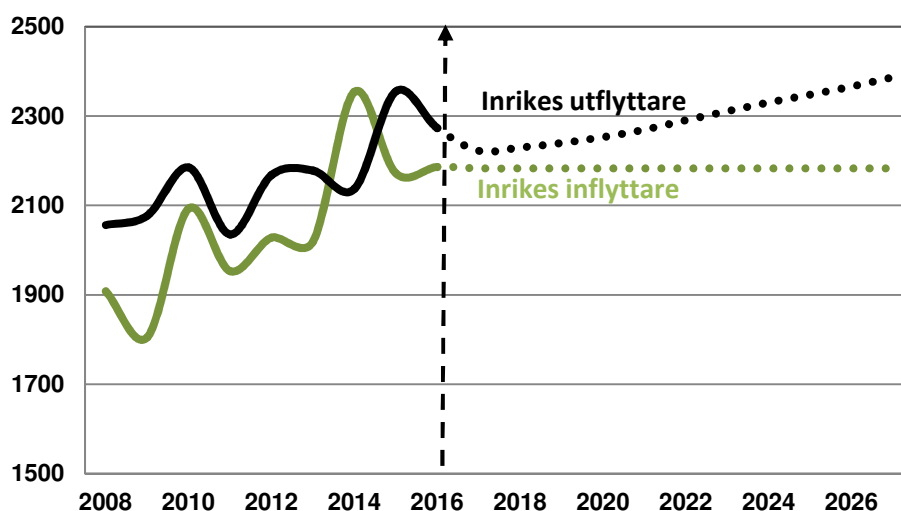
- Antagandet för inrikes inflyttning är baserat på den genomsnittliga nivån för den senaste 3-årsperioden 2013-2016 samt justerad efter rikets framtida utveckling av åldersstrukturen.

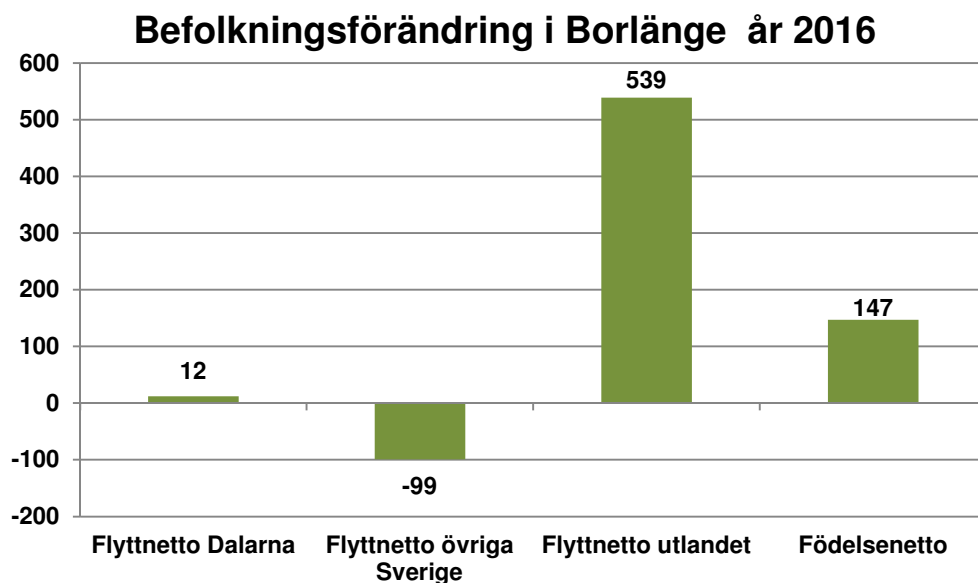
Inrikes utflyttning

- Antagandet för inrikes utflyttning under prognosperioden baseras på den observerade utflyttningsrisken per ålder och lön under året 2011-2016.

Antalet inrikes inflyttare förväntas under prognosperioden att vara 2183 personer per år medan antalet inrikes utflyttare väntas att vara 2 222 personer år 2017 för att därefter öka årligen. Detta beror på att antalet utflyttare stiger när invånarantalet i Borlänge ökar, förutsatt att utflyttningsriskerna är desamma.

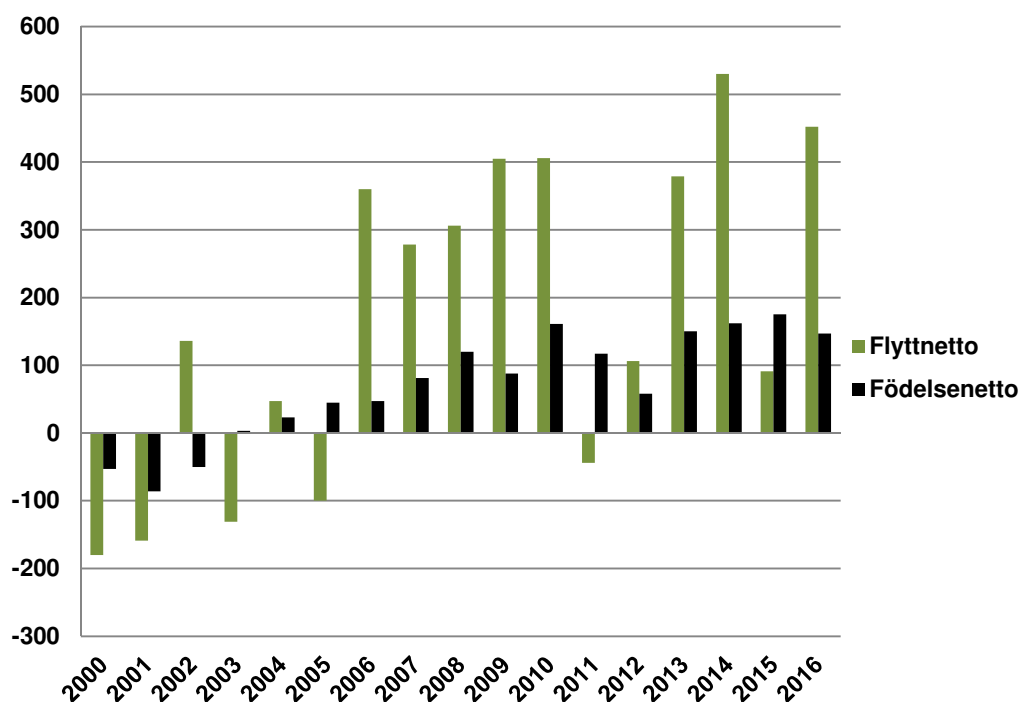
Inrikes in och utflyttning 2008-2027

Diagrammet ovan visar att den största andelen av befolkningsökningen år 2016 utgjordes av immigration. En större inflyttning än utflyttning till och från andra länder skapade ett flyttnetto på +539 personer. Även det positiva födelsenettet utgjorde en betydande del av befolkningsökningen med +147 personer. Flyttnettot mot övriga Dalarna var marginellt positivt med +12 personer, medan flyttnettot mot övriga Sverige var negativt med -99 personer.

Födelse och flyttningsnetto 2000-2016

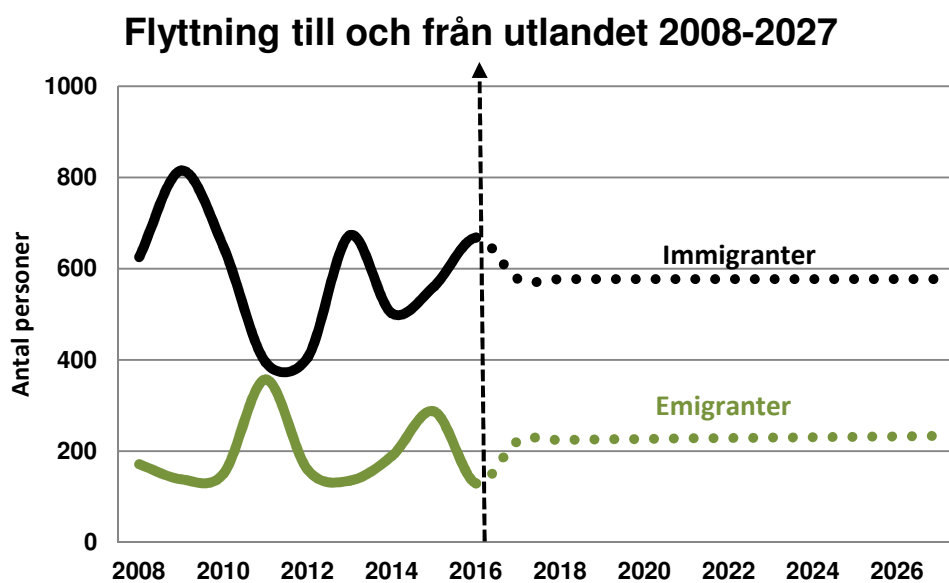

Diagrammet ovan visar att både födelsenettet och flyttningsnettot varit positivt nästan samtliga år sedan 2006. Definitionen av födelsenettet är antalet födda minus antalet döda, medan definitionen av flyttningsnettot är det totala antalet inflyttade minus antalet utflyttade. Mellan år 2006-2016 var födelsenettet totalt +1 259 och flyttningsnettot totalt +2909. Även om det genom ett positivt födelsenetto har varit en naturlig befolkningstillväxt i Borlänge, är det främst en stor inflyttning som är anledningen till att befolkningen har ökat i så stor omfattning under de senaste 10 åren.

Ett positivt flyttnetto brukar på sikt innebära att antalet födda barn ökar i kommunen. Anledningen är att yngre vuxna mellan 19-35 år är de som är mest benägna att flytta mellan kommuner och länder. En stor inflyttning innebär därför en stor inflyttning av yngre vuxna, varav många av dem föder barn en kort tid efter att de flyttat till kommunen. Anledningarna till det höga födelsetalet i Borlänge de senaste åren är en kombination av stora ålderskullar i barnafödande ålder och en stor inflyttning.

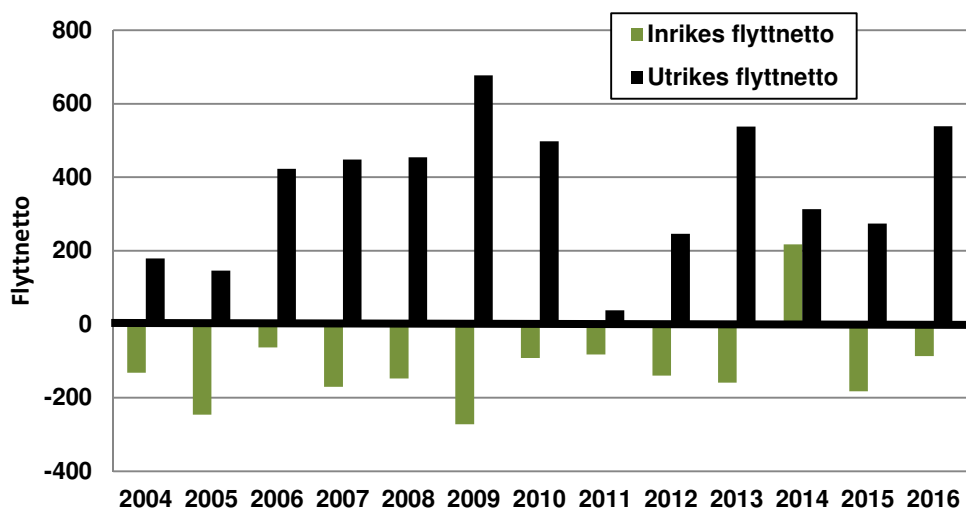
Immigration

Inflyttningen från andra länder har varit hög i kommunen sedan 2006. 2009 var denna inflyttning som störst och 815 personer flyttade till Borlänge från utlandet. Mellan 2011 och 2016 flyttade i genomsnitt 534 personer till Borlänge kommun från andra länder. Under 2016 ökade antalet immigranter något jämfört med året innan, till 668 personer. I diagrammet på nedan går det att se utvecklingen av in- och utflyttare i kommunen till och från ett annat land 2008-2016, samt en prognos fram till 2027. Antalet emigranter var högre 2011 och 2015 än under övriga år. Anledningen är att Skatteverket dessa år genomförde kontroller som gjorde att personer som under tidigare år inte anmält till myndigheterna att de flyttat utomlands, registrerades som emigranter i statistiken.

Diagrammet nedan visar på att har flyttnettot inrikes med några få undantag har varit negativt samtliga år sedan 2004 och flyttnettot utrikes har varit positivt. Mellan 2006-2016 har flyttnettot inrikes varit totalt -1 116 och flyttnettot utrikes har varit totalt +4 025. Detta innebär att det sammanlagda flyttnettot under perioden var +2 909, Anledningen till att inflyttningen i kommunen är större än utflyttningen är således immigrationen.

Inrikes och utrikes flyttnetto 2004-2016

Under de senaste tio åren har flyktingar och anhöriginvandrare från Somalia utgjort en stor andel av immigranterna. Dessa har minskat de sista åren och idag flyttar istället ett stort antal personer från Eritrea och Syrien till Borlänge av flyktingskäl. De kommande åren förväntas immigrationen i Borlänge att vara fortsatt hög. (se även 2.3.7 Osäkerhet i prognosen).

Åren 2017-2027 förväntas antalet immigranter till Borlänge att vara 577 personer per år. Antagandet är baserat på den genomsnittliga nivån för den senaste treårsperioden 2013-2016.

Antalet som flyktingar förväntas att vara fortsatt stort under prognosperioden. Totalt förväntas 480 personer per år mellan 2017-2019 att invandra på grund av flyktingskäl. Eftersom det råder en stor osäkerhet om vad som händer i omvärlden framöver omfattar prognosen endast 3 år framåt. Vidareflyttande flyktingar som flyttar från andra kommuner till Borlänge återfinns i statistiken inom kategorin inrikes inflyttning.

Antalet flyktinginvandrare i kommunen behöver därför nödvändigtvis inte överensstämma med antalet immigranter.

Prognosår	Flytinginvandring totalt	Vuxna	Barn
2017	480	288	192
2018	480	288	192
2019	480	288	192

Nyanlända flyktingar

En stor andel av invandringen i Borlänge de senaste åren har bestått av flyktinginvandring. År 2016 flyttade 472 flyktingar till Borlänge varav 316 stycken vuxna och 153 stycken barn. De tre största ursprungsländerna bland dessa var Syrien med 218 personer, Eritrea med 121 personer och Somalia med 56 personer. Under år 2014 var antalet nymottagna flyktingar högre än antalet utrikes inflyttade immigranter totalt i Borlänge. Anledningen är att flyktingarna även omfattas av vidareflyttare som varit bosatta en kort period i en annan kommun i Sverige innan de flyttat till kommunen. Diagrammet *Inrikes omflyttning av utländska medborgare i Borlänge kommun* på sidan 1 visar med tydlighet att denna grupp har ökat de senaste åren. Den största andelen vidareflyttande flyktingar till och från kommunen har de senaste åren varit från Syrien och Eritrea.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nymottagna flyktingar	297	368	346	114	204	557	522	484	472
varav vuxna	134	175	240	98	25	156	290	312	319
varav barn	163	193	93	16	142	398	232	172	153
Immigranter (totalt)	625	815	648	395	405	673	502	561	668
Andel flyktingar	48%	45%	53%	29%	50%	83%	104%	86%	70%

Anhöriginvandring

Många personer har flyttat till Borlänge från ett annat land för att kunna återförenas med sina familjer. Denna anhöriginvandring tidigare främst skett från Somalia. Den somaliska anhöriginvandringen förväntas att vara lägre under de kommande åren. Istället beräknas både flyktinginvandringen och anhöriginvandringen från andra länder att vara högre.

Övrig immigration: invandring av andra skäl som arbetskraftsinvandring, hemvändare, anknytning eller annat

Arbetskraftsinvandringen har minskat sedan 80-talet och det är idag främst flykting- och anhöriginvandring som påverkar antalet immigranter både i riket och i Borlänge. Efter EU-utvidgningen 2004 som innefattade tio stycken nya medlemsländer och

arbetskraftsreformen 2009, har det underlättat för personer både utanför och inom EU/EFTA att arbeta i Sverige.

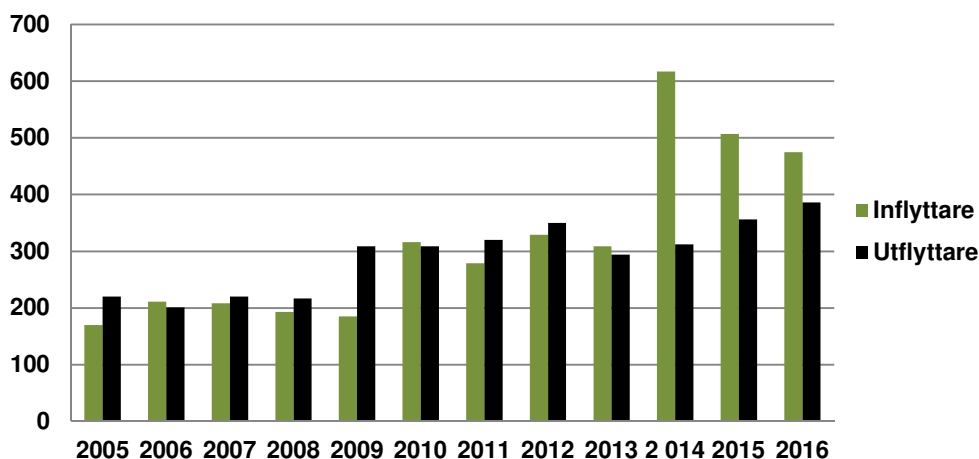
De som inte invandrar av flykting- eller anhörigskäl, går under kategorin övrig invandring. Personer inom denna kategori kan vara arbetskraftsinvandrare, återvändande svenska medborgare, utbytesstudenter, kärleksinvandrare eller bero på andra orsaker. Det är viktigt att vara medveten om att antalet immigranter till kommunen även omfattas av personer som flyttar in från utlandet på grund av dessa skäl.

Inrikes omflyttning av utländska medborgare

Under perioden 2008-2013 var det i snitt 269 utländska medborgare årligen som flyttade till Borlänge från andra kommuner i landet. Samtidigt flyttade cirka 300 utländska medborgare i snitt varje år från Borlänge till andra kommuner. Detta skapade ett negativt flyttningsnetto åren 2008-2013 med i snitt -31 personer per år av utländska medborgare.

De senaste åren ökade antalet inrikes inflyttade utländska medborgare till kommunen. Detta skapade positiva flyttnetton av utländska medborgare med +305 personer år 2014, +151 personer år 2015, och +89 personer 2016. Huvudorsaken var en stor inrikes inflyttning av syriska medborgare år 2014 och eritreanska medborgare år 2015 och 2016. Dessa hade nyligen immigrerat till en annan kommun i Sverige för att sedan flytta till Borlänge. Tendensen är att nyanlända personer i Sverige generellt sett är unga och flyttar mycket under de första åren i landet.

Inrikes omflyttning av utländska medborgare 2005-2016

Utländsk bakgrund

Av Borlänges 51 604 invånare har 11 693 personer utländsk bakgrund. Detta motsvarar 22,7 procent av befolkningen. Av dessa är 8 837 födda utomlands och 2 856 födda i Sverige. De flesta med utländsk bakgrund kommer från Asien, Afrika, Norden och övriga Europa.

De tio vanligaste ursprungsländerna i Borlänge kommun 2016 var:

Somalia	3 114 personer
Finland	1 570
Syrien	1 032
Irak	1 028
Turkiet	926
Eritrea	350
Thailand	322
Iran	240
Jugoslavien	197
Norge	174

Utländsk bakgrund:

Utrikes född eller född i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands.

Källa: SCB

2.3.6 Utveckling i Dalarna och Riket

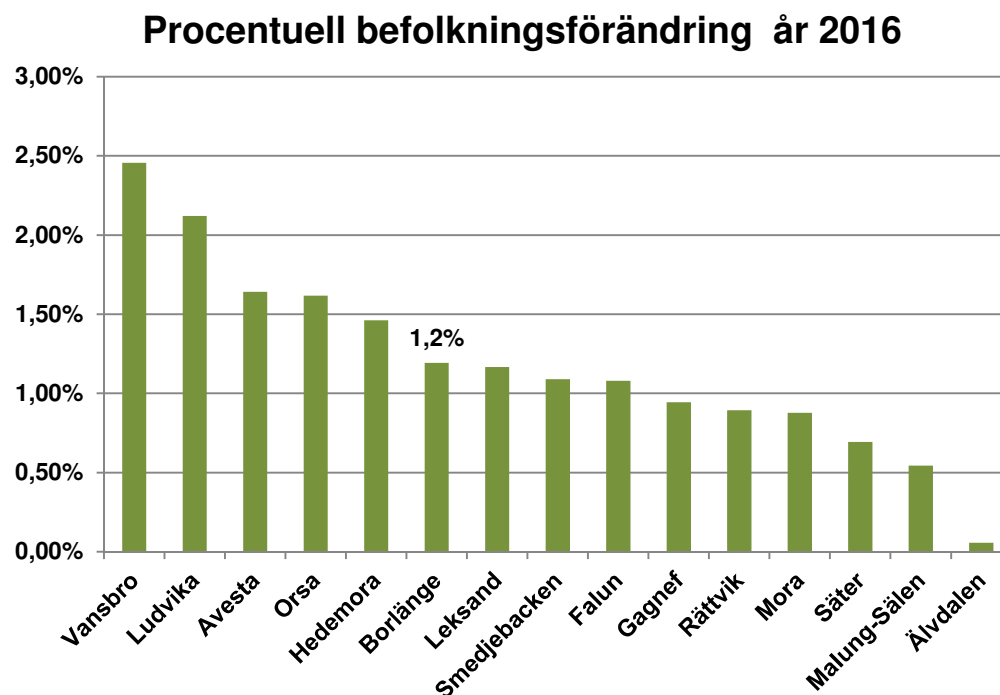
Sveriges befolkning förväntas att öka varje år under prognosperioden 2017–2060. Folkmängden i landet passerade nio miljoner under år 2004 och den 20 januari 2017 blev vi tio miljoner invånare i Sverige. Totalt ökade invånarantalet i Sverige med 144 136 personer år 2016.

Befolkningstillväxten har tidigare varit ojämnt fördelad geografiskt, både i Dalarna och i landet som helhet. Fördelningstrenden har varit att det är främst storstadsregionerna som ökat i invånarantal. I Dalarnas län har befolkningsökningen tidigare främst varit koncentrerad till Falun och Borlänge.

I Malmö, Göteborg och Stockholm ökar fortfarande befolkningen stort, men skillnaden jämfört med övriga Riket har jämnats ut. Under år 2016 ökade befolkningen i landets samtliga län. De tre län där befolkningen andelsmässigt ökade mest var Halland, Kalmar och Uppsala, medan Norrbotten, Västernorrland och Västerbotten var de län som ökade minst. I Dalarnas län ökade befolkningen år 2016 med 3503 personer, eller 1,2 %. Detta är andelsmässigt något mindre än i landet som helhet, där befolkningen ökade med 1,5 %.

Befolkningen i Dalarnas samtliga kommuner ökade år 2016. De tre kommuner som ökade mest var Ludvika +571, Borlänge +616 och Falun +623. De tre kommuner som ökade minst var Säter +77, Malung-Sälen +55 och Älvdalen +4. Eftersom det skiljer sig mycket i storlek mellan Dalarnas kommuner är procentuell befolkningsförändring ett bättre beskrivande mått vid en jämförelse. Procentuellt ökade befolkningen i Borlänge med 1,2 % år 2016, i nivå med länet som helhet. De tre kommuner i Dalarna

som procentuellt sett ökade mest under året var Avesta, Ludvika och Vansbro. Säter, Malung-Sälén och Älvdalen var de kommuner som andelsmässigt ökade minst. Se diagram nedan.

I Sverige är fruktsamheten hög jämfört med andra länder i Europa. En anledning till detta är att Sverige har en generös familje- och socialpolitik. En annan orsak är en stor invandring, eftersom utrikes födda kvinnor har en hög fruktsamhet under sin första tid i Sverige. Anledningen är enligt SCB att många kvinnors invandring är knutet till familjebildning, och att de kommer till Sverige för att återförenas med sin familj eller för att bilda familj. Den enskilt största orsaken till att det i dagsläget föds många barn i Sverige är att de stora barnkullarna på 90-talet befinner sig i en barnafödande ålder.

2.3.7 Osäkerhet i prognosen

Utgångspunkten för en prognos är att den är baserad både på den tidigare utvecklingen samt på andra faktorer vi har kunskap om som kan påverka utfallet. En befolkningsprognos är en framskrivning av befolkningsutvecklingen som aldrig kan säkerställas till 100 %. Skillnader mellan prognoser och faktiska utfall kan bero på antaganden som sedan slår fel. Ju längre fram i tiden prognosen avser desto svårare är det att göra en korrekt bedömning.

Det finns en allmän osäkerhet, som inte enbart gäller för Borlänge, när det gäller bedömningen av framtida födelsetal och medellivslängd. Likaså är ovissheten stor när

det gäller flyttrörelser. Detta gäller främst åldersgruppen 20-35 år där flyttbenägenheten är störst.

En befolkningsprognos omfattar flera andra faktorer som på olika sätt påverkar utvecklingen. Stora förändringar på viktiga samhällsfunktioner som arbetsmarknad, bostadsmarknad, ekonomiska konjunkturer, familjepolitik, invandring, högskolans utveckling och förändrade serviceförutsättningar påverkar i sin tur fruktsamheten, dödligheten och flyttmönstret i kommunen.

Under varje höst jämförs befolkningsprognosen mot det faktiska utfallet av befolkningsutvecklingen. En revidering av befolkningsprognosen föreslås till hösten om befolkningen ökar eller minskar med fler än 200 invånare jämfört med utfallet i prognosen. Ett förslag om revidering föreslås även om en ökning eller minskning med över 100 personer sker inom någon av de olika åldersgrupperna. Det gäller att vara medveten om att förändringar som sker under en kortare tidsperiod senare kan jämna ut sig över året som helhet.

Oroligheter i andra länder

År 2016 var det en högre immigration till Sverige än någonsin ifrån andra länder. Antalet immigranter var enligt SCB 163 005 personer. Syrien var med god marginal det land som flest immigrerade ifrån med 44 012 personer. Från Turkiet som var det land näst mest immigranter från var antalet 6 145. Andra stora inflyttningsländer till Sverige år 2016 var Norge, Polen, Eritrea och Storbritannien.

Under år 2015 sökte fler personer än någonsin asyl i Sverige. Totalt var antalet 162 877 personer. Många av dem befinner sig fortfarande i asylprocessen och saknas i Sveriges officiella befolkningsstatistik. En person som blir beviljad uppehållstillstånd får ett svenskt personnummer och blir därmed folkbokförd och syns i statistiken.

Under år 2016 minskade antalet asylsökande till Sverige, och 28 939 personer sökte asyl. Anledningen till de minskade flyktingströmmarna till Sverige är flera. Flyktingavtalet mellan Turkiet och EU, har gjort att möjligheterna för asylsökande att ta sig över gränserna i Europa har försvårats. På svensk nivå har lagstiftningen förändrats, genom att tidsbegränsade uppehållstillstånd i regel delas ut istället för permanenta, samt att familjeåterförening har försvårats. De gränskontroller som infördes 4 januari 2016 vid Öresundsbron och hamnarna i Trelleborg, Malmö, Helsingborg och Göteborg innebär att personer som saknar giltig legitimation inte längre har möjlighet att ta sig in i landet genom dessa rutter. Enligt Migrationsverket har de nya ID-kontrollerna kombinerat med andra åtgärder i Sverige och Europa haft en stor påverkan på antalet asylsökare.

En person som blir beviljad uppehållstillstånd erhåller ett svenskt personnummer och blir folkbokförd i Sverige. Detta gör att antalet immigranter i hög grad påverkas av hur många beslut om uppehållstillstånd Migrationsverkets fastställer, samt hur stor andel

av dessa ärenden som blir beviljade. Totalt beslutade Migrationsverket i 111 979 asylärenden under 2016, varav 67 258 blev beviljade uppehållstillstånd.

3 Prognos 2016-2027

Befolkningsprognosen baseras på den faktiska befolkningsutvecklingen de senaste åren. Beräkningen sker utifrån antaganden om fruktsamhet, dödsrisker, utflyttnings- och inflyttningsrisker. Hela prognosperioden omfattar de kommande åren 2016-2027.

Prognos
"en realistisk och acceptabel trolighet"

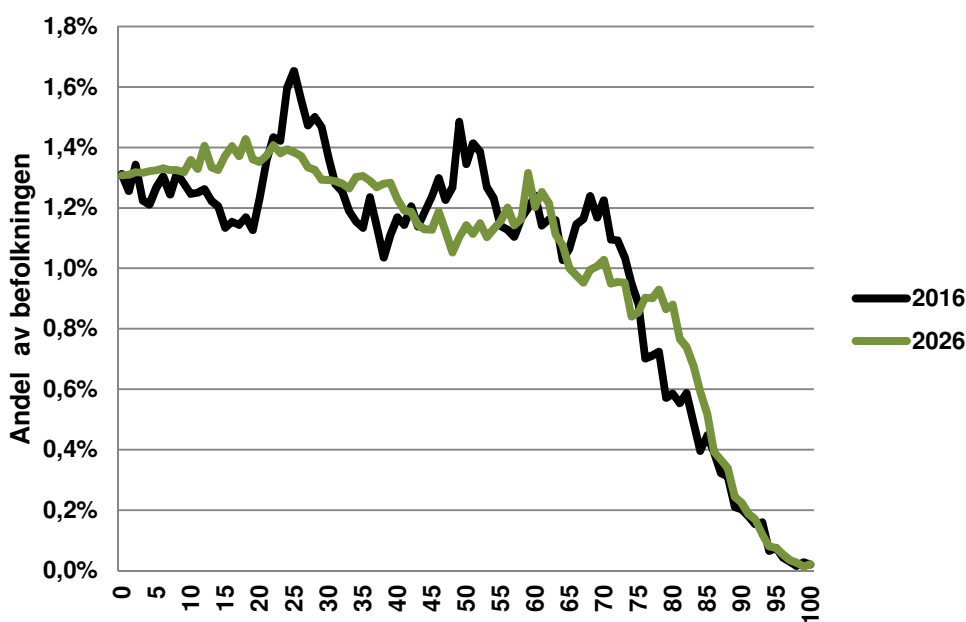
Prognos 2016-2027

År	Folk- Mängd	Förän- dring	Födda	Döda	Födelse- överskot	Flyttning In	Flyttning Ut	Flytt- överskott
2016	51 604	+616	660	513	+147	2854	2402	+452
2017	52 087	+483	650	482	+168	2760	2444	+315
2018	52 579	+492	667	481	+186	2760	2454	+306
2019	53 073	+494	681	481	+200	2760	2465	+295
2020	53 565	+492	693	482	+211	2760	2479	+281
2021	54 049	+484	704	483	+221	2760	2497	+263
2022	54 515	+466	709	484	+225	2760	2519	+241
2023	54 960	+445	713	487	+225	2760	2540	+220
2024	55 384	+424	715	490	+225	2760	2561	+199
2025	55 786	+403	715	493	+222	2760	2579	+181
2026	56 167	+381	716	497	+219	2760	2598	+162
2027	56 521	+354	716	501	+215	2760	2620	+140

3.1 Framtida befolkningen i Borlänge kommun 2016-2026

Antalet invånare i Borlänge förväntas att öka med över 4 500 invånare under den kommande tioårsperioden. Detta innebär en ökning på cirka 9 % fram tills 2026. Folkmängden förväntas att öka från 51 694 personer år 2016 till 56 167 personer år 2026. En ökning i kommunen med totalt 4 563 invånare mellan 2016-2026.

Ålderssammansättning 2016 och 2026

3.2 Prognos 2016-2021

Mellan 2016-2021 förväntas befolkningen i Borlänge kommun att öka med totalt 2 445 personer, en ökning av befolkningsandelen på cirka 5 %.

Ålderssammansättningen fem år framåt i tiden visar på att antalet **0-5 åringar** förväntas att öka med 7 %, vilket motsvarar 273 personer. Antalet barn i **grundskoleålder (6-15 år)** beräknas under de kommande fem åren att öka och bli 634 stycken fler. Detta motsvarar en ökning på 10 % under perioden 2015-2020. **Enligt prognosen kommer gymnasieungdomarna (16-19 år)** att öka de fem kommande åren (2016-2021) med sammanlagt 433 personer (19%). För befolkningen i **yrkesverksam ålder (20-64 år)** förväntas det ske en ökning med ca 2 %, vilket motsvarar 482 fler personer i kommunen. De **yngre pensionärerna mellan 65-79 år** ökar enligt prognosen med 5 % vilket motsvarar 411 fler. **De äldre som är mellan 80-89 år** förväntas att öka med 192 personer, en ökning på 9 %. Befolkningen som är **90 år eller äldre** ökar enligt prognosen med 20 personer eller cirka 4 %.

Ålderssammansättning prognos 2016-2021 (referensår: 2016)

	Förändring kommande fem år 2016-2026	
0-5 år	273	7%
6-15 år	634	10%
16-19 år	433	19%
20-64 år	482	2%
65-79 år	411	5%
80-89 år	192	9%
90-w	20	4%

3.3 Prognos 2021-2026

Mellan år 2021-2026 väntas folkmängden att öka med 4 % eller 2118 personer. Åldersfördelningen visar att antalet **0-5 åringar** ökar med 176 personer, cirka 4 %. Barnen i **grundskoleålder 6-15 år** förväntas att öka med 5 %, vilket motsvarar 372 stycken. **Gymnasieungdomarna mellan 16-19 år** ökar enligt prognosen med 10 % vilket motsvarar 273 personer. Befolkningen i **yrkesverksam ålder (20-64 år)** ökar med 824 personer, en ökning på cirka 3 %. Den grupp äldre som ökar mest är **80-89 åringarna** som förväntas att bli 27 % eller 638 personer fler fram tills 2026. Antalet yngre pensionärer **65-79 år** minskar enligt prognosen med -3 % eller -201 personer. De äldsta som är **90 år och äldre** förväntas att öka med 36 personer, motsvarande 7 %.

Ålderssammansättning prognos 2021-2026 (Referensår: 2021)

	Förändring sista fem år av prognosen 2021-2026	
0-5 år	176	4%
6-15 år	372	5%
16-19 år	273	10%
20-64 år	824	3%
65-79 år	-201	-3%
80-89 år	638	27%
90-w	36	7%

Demografi = befolkningslära

Den vetenskap som ägnas åt studier av befolkningens storlek, sammansättning och geografiska fördelning.

3.4 Demografisk utveckling

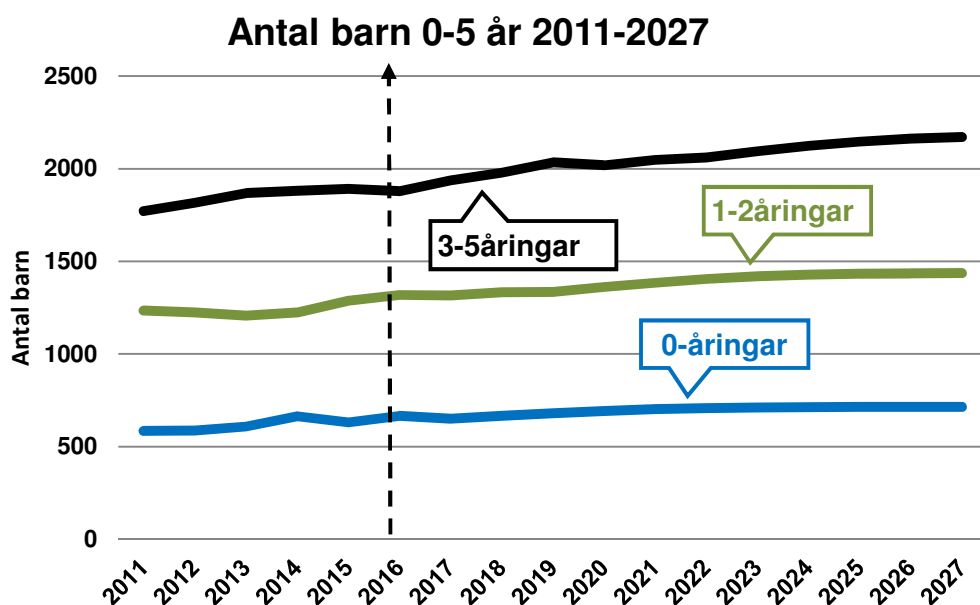
Borlänges kommuninvånarens ålderssammansättning delas in i förhållande till dagens samhällsstrukturer som skolålder, arbetsför ålder och pensionsålder. Nedan görs en mera utförlig beskrivning av utvecklingen inom olika åldersgrupperingar av nyfödda och förskolebarn, grundskolebarn, gymnasieungdomar, personer i yrkesverksam ålder och de äldre.

3.4.1 Nyfödda och barn i förskoleålder

I slutet av 80-talet och i början på 90-talet föddes det precis som i riket många barn i Borlänge, i genomsnitt 610 barn per år. Andra hälften av 90-talet följdes av låga födelsetal på 450 barn i snitt årligen. Under 2005 så vände utvecklingen och nu föds det allt fler barn i kommunen. År 2000 var antalet 0-åringar 430 stycken. De senaste åren har barnafödandet ökat och vid årsskiftet 2016 fanns det 665 stycken 0-åringar i kommunen.

Antal barn i ålder 0-6 år för åren 2008-2026

Befolkningsunderlaget till förskola och pedagogisk omsorg förväntas att öka med 401 barn fram tills 2026. 4-åringarna förväntas att stå för den största ökningen med 16 % eller 97 fler barn. Ökningen förväntas vara störst mellan åren 2016-2021. Totalt blir 1-5-åringarna 401 stycken fler, varav 236 fler år 2016-2021 och 165 fler år 2021-2026. Förändringarna inom åldersgruppen 1 år till 5 år mellan 2016 och 2026 kan ses i diagrammet nedan och tabell på nästa sida.

	2011	2016	2021	2026	Förändring 2016-2021		Förändring 2016-2026	
Totalt	3006	3196	3432	3597	+236	7%	+401	13%
1åringar	640	637	695	715	+58	9%	+78	12%
2åringar	594	681	690	719	+9	1%	+38	6%
3åringar	609	621	680	718	+59	10%	+97	16%
4åringar	604	614	674	721	+60	10%	+107	17%
5åringar	559	643	693	723	+50	8%	+80	12%

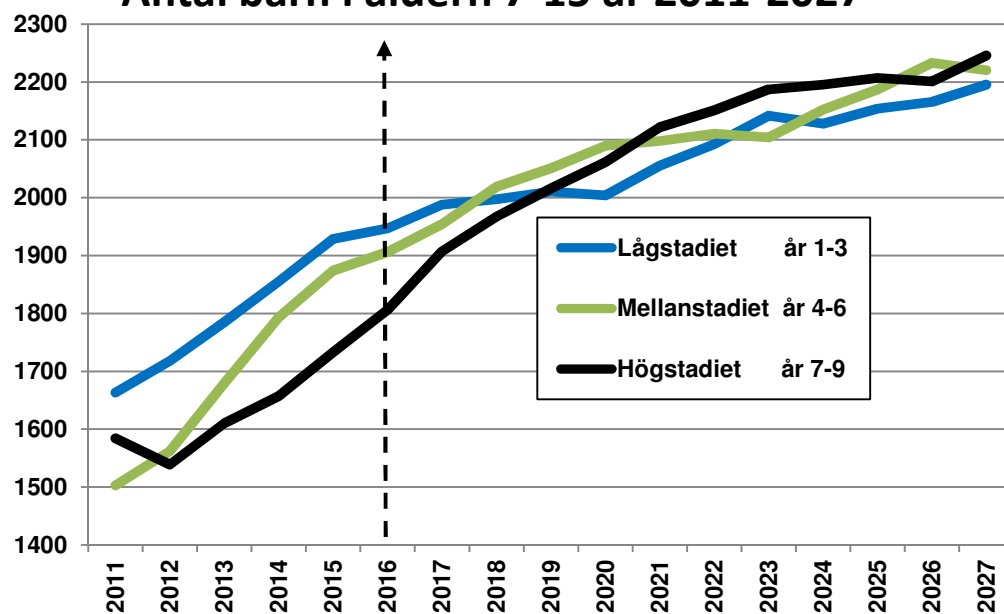
3.4.2 Grundskolebarn

Från millennieskiftet fram tills 2010 minskade antalet elever i förskoleklass och grundskola med cirka 1 000 personer (ålder 6-15 år). 2009 ökade antalet grundskolebarn för första gången sedan år 2000, en ökning med 81 personer i jämförelse med året innan. Bortsett från år 2010 har trenden sedan dess varit ett ökat antal barn i grundskoleålder. Vid årsskiftet 2016/2017 var antalet 6-15 åringar i kommunen 6 320 stycken, vilket fortfarande är cirka 40 färre än runt millennieskiftet. I slutet av prognosperioden år 2026 förväntas antalet grundskolebarn att vara 1006 fler än år 2016, en ökning som motsvarar 16 % under en tioårsperiod.

De kommande fem åren 2016-2021 förväntas antalet grundskolebarn att öka med drygt 634 personer eller cirka 10 %. Under prognosens senare del under åren 2021-2026 återfinns en något svagare ökning med 372 barn eller cirka 6 %.

Högstadieläverna förväntas att öka mest under hela prognosperioden (2016-2026) och förväntas att bli 395 stycken fler. Antalet barn i mellanstadiet ökar med 327 personer och antalet barn i lågstadieålder beräknas att bli 219 stycken fler. Barn som är 6 år och befinner sig i förskoleklass förväntas att bli 65 stycken fler under åren 2016-2026. Se diagram och tabell nästa sida.

Antal barn i åldern 7-15 år 2011-2027

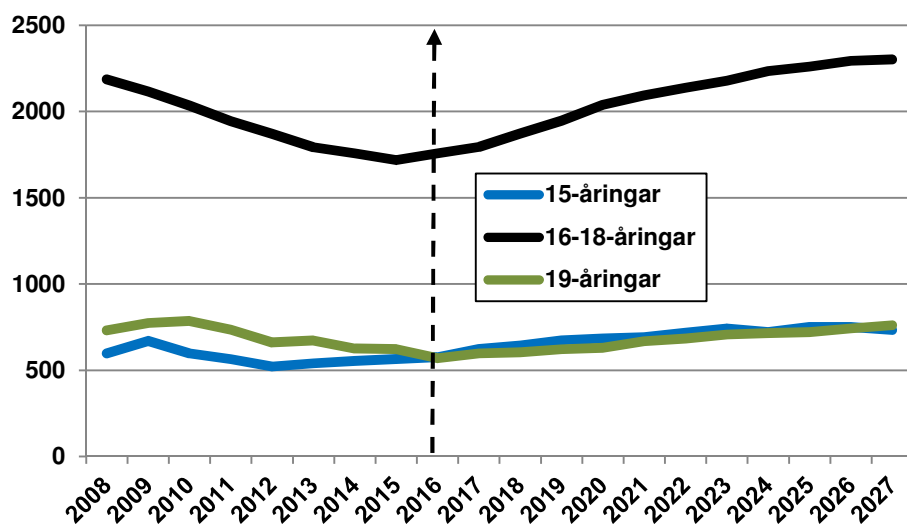

	2011	2016	2021	2026	Förändring 2016-2021	Förändring 2016-2026		
Elevunderlag totalt	5318	6320	6954	7326	+634	10%	+1006	16%
Förskoleklass (6 år)	568	661	678	726	+17	3%	+65	10%
Lågstadiet år 1-3	1663	1 947	2 055	2166	+108	6%	+219	11%
Mellanstadiet år 4-6	1503	1 906	2 098	2233	+192	10%	+327	17%
Högstadiet år 7-9	1584	1 806	2 122	2201	+316	17%	+395	22%

3.4.3 Gymnasieungdomar

De som befinner sig i åldern mellan 16-18 år ökar totalt med 535 personer mellan åren 2016 till 2026. Denna åldersgrupp har minskat med 429 personer sedan 2008. På grund av större ålderskullar som börjar gymnasiet har nu utvecklingen vänt och antalet gymnasieungdomar förväntas öka varje år under prognosperioden.

Antal ungdomar i åldern 15-19 år 2008-2027

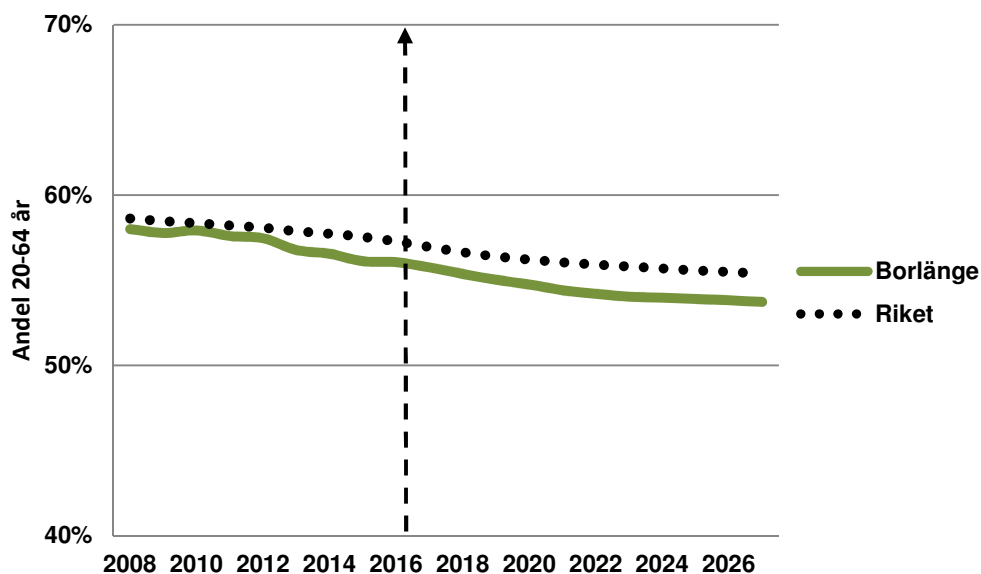
	2011	2016	2021	2026	Förändring 2016-2021	Förändring 2016-2026
15åringar	564	575	691	749	+117	20%
16-18åringar	1944	1758	209	2293	+335	19%
19åringar	735	571	669	742	+98	17%

3.4.4 De yrkesverksamma

Befolkningen som är mellan 20-64 år, befinner sig i den ålder då de förväntas att kunna vara yrkesverksamma. Den demografiska utvecklingen i Sverige visar att allt färre personer behöver försörja allt fler i framtiden. Precis som i många andra länder kommer andelen äldre att öka. Det ökade antalet personer i icke-yrkesaktiv ålder är redan i dag en utmaning för ekonomin inom den offentliga sektorn.

Andelen personer mellan 20-64 år är 56 % i Borlänge och 57 % i Riket. Mellan år 2016 och 2026 förväntas en minskning denna andel i både Borlänge och Riket. Även om antalet personer i yrkesverksam ålder förväntas att öka i Borlänge så ökar befolkningen mellan 0-19 år och de över 65 år mer andelsmässigt. I både Borlänge och i Riket förväntas andelen i yrkesaktiv ålder att minska med ungefär 2 %.

Andel i yrkesaktiv ålder 20-64 år (2008-2027)

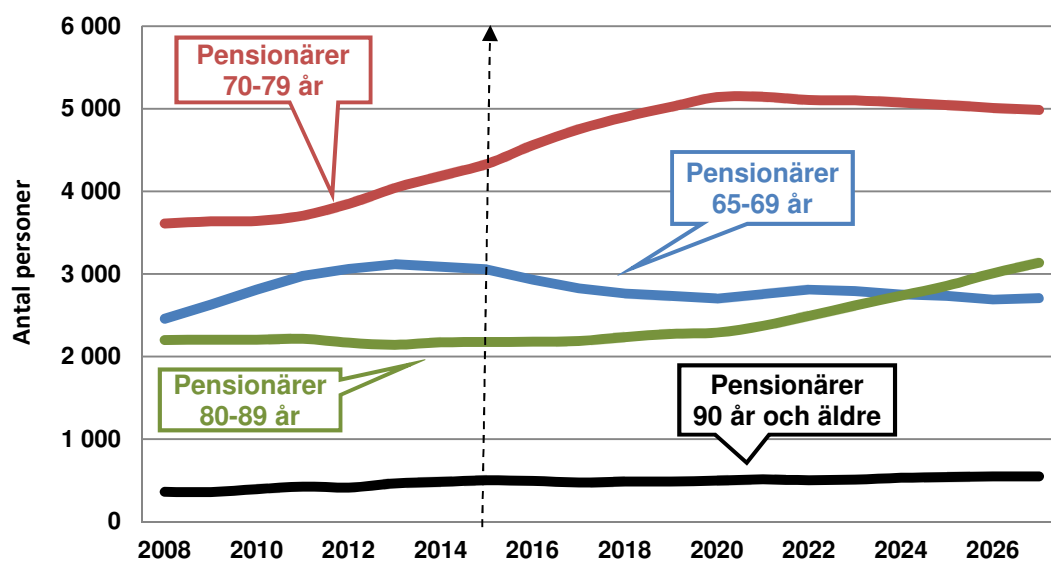
3.4.5 De äldre

Den äldre befolkningen ökar och vi lever allt längre. Dagens äldre motionerar betydligt mer än tidigare generationer. Andelen som ägnar sig åt trädgårdsarbete, promenader och annan form av vardagsmotion har ökat. Sedan 1980-talet har äldre personer generellt fått en bättre funktionsförmåga och upplever själva att hälsan har förbättrats. Samtidigt är det fler som lever med långvariga sjukdomar idag.

Antalet yngre äldre (65-69 år) minskar mellan åren 2016-2021 med 174 personer eller 6 %. En av orsakerna till detta är att de stora barnkullarna från 40-talet blir äldre och istället kommer att tillhöra åldersgruppen 70-79 år i prognosen. Denna grupp beräknas att öka med 585 personer och därmed bli 13 % större fram tills 2021. De äldre mellan 80-89 år ökar med 192 personer eller 9 %. Personer som är 90 år och äldre förväntas öka med 4 % vilket motsvarar 20 personer.

Under prognosperiodens sista år 2021-2026 ökar antalet äldre mellan 80-89 år med 27 % eller 638 personer. De yngre äldre mellan 65-69 år minskar med -67 personer. 70-79 åringarna minskar med -134 personer (-3 %) och de äldsta som är över 90 år ökar med 36 personer (7 %).

65 år och äldre 2008-2027

	2011	2016	2021	2026	Förändring 2016-2021	Förändring 2016-2026
65-69-åringar	2977	2931	2757	2690	-174	-6%
70-79-åringar	3706	4559	5144	5010	+585	13%
80-89-åringar	2215	2179	2371	3009	+192	9%
90 år och äldre	426	493	513	548	+20	4%

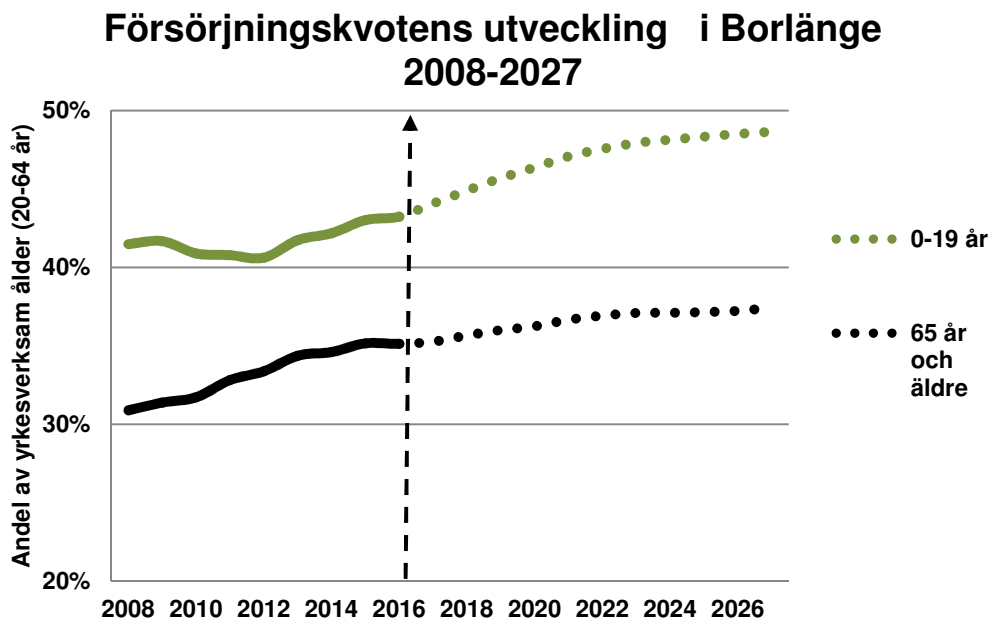
3.4.6 Försörjningskvoten

Försörjningskvoten har de senaste åren ökat i Borlänge kommun och den förväntas att fortsätta göra det under prognosperioden. Anledningarna är att det finns en allt större andel barn och unga mellan 0-19 år, samtidigt som det även har skett en ökning av andelen äldre personer som är över 65 år.

Försörjningskvoten kan kort förklaras som skillnaden mellan den ekonomisk aktiva befolkningen och den som inte är ekonomiskt aktiv. Närmare förklarat så avses skillnaden mellan antalet personer i yrkesaktiv ålder (20-64 år), jämfört med den yngre (0-19 år) och äldre befolkningen (65 år och äldre) som inte kan förväntas att ta ett arbete. För kommunen är detta ett viktigt mått i relation till skola, vård och omsorg i förhållande till skattebasens storlek.

Under den prognostiserade tioårsperioden kommer antalet yngre och äldre i kommunen att öka stort. Samtidigt så förväntas även antalet personer i yrkesverksam

ålder att öka, men till en betydligt mindre andel. Detta gör att försörjningsbördan i Borlänge kommun kommer att bli större de kommande åren.

4 Befolkningen och de kommunala intäkterna

4.1 Marginaleffekter

4.1.1 Befolkningen och de kommunala intäkterna

De finansiella förutsättningarna i kommunen påverkas i hög grad av befolkningsutvecklingen. Vid den statliga bidragsgivningen fördelas det kommunalekonomiska utjämningsbidraget i förhållande till antalet invånare i varje kommun vid en viss tidpunkt. Den 1 november är mätdatum för befolkningsrelaterade tillägg eller avdrag under det kommande budgetåret.

Ca 70-80 % av kommunernas verksamhet är demografiskt betingad, dvs kostnadernas storlek är beroende av åldersstrukturen. För den enskilda kommunen betyder skillnader i åldersstrukturer att kostnaderna för verksamheten, allt annat lika, blir olika utslaget per invånare.

Grundtanken med det kommunala utjämningsystemet är att alla kommuner ska ha likvärdiga ekonomiska förutsättningar, oavsett befolkningens storlek eller sammansättning. Resurser som omfördelas mellan kommunerna ska motsvara de förändringar av kostnaderna som befolkningsförändringen genererar. Detta gäller vid genomsnittlig avgifts-, ambitions- och effektivitetsnivå. I inkomstutjämnningen får kommunen ett tillskott eller ett avdrag per invånare relaterat till kommunens egen skattekraft, jämfört med den garanterade genomsnittliga skattekraften i riket.

I kostnadsutjämnningen relateras bidrag eller avdrag för strukturella kostnadsskillnader i vissa fall till antalet invånare i olika åldersgrupper och i andra fall rent generellt till hela befolkningen i kommunen.

Utgångspunkten för inkomstutjämnningen är att alla kommuner garanteras en beskattningsbar inkomst per invånare som motsvarar 115 % av genomsnittet i landet. De kommuner som ligger under den garanterade nivån kompenseras mellan den egna skattekraften och nivån på 115 %. Eftersom kommunens skattekraft ökar när en person med inkomst flyttar in, minskar inkomstutjämnningen. Har inflyttaren ingen inkomst ökar kommunens inkomstutjämnning.

Borlänge har en egen skattekraft på 91 % av rikssnittet och får ett bidrag på 10 821 kronor per invånare år 2017.

Kostnadsutjämnningen ska utjämna strukturella kostnadsskillnader och bidraget eller avdraget betalas som ett enhetligt belopp per invånare. Generellt går det att säga att om det flyttar in en person i åldern 19-64 år minskar andelen barn, ungdomar, äldre

och personer i andra socioekonomiska grupper av den totala befolkningen. Därför kommer kostnadsutjämnningen för dessa verksamheter då att försämrats.

Sett ur utjämningsperspektiv, har Borlänge en gynnsam struktur när det gäller befolkningens sammansättning, geografiskt läge, social struktur mm. Utjämningsbidraget för Borlänge är 953 kronor per invånare 2017.